

het i dylikt inom eller utom riket anordnadt företag, eller att kungöra försäljning af sådant bevis, *eller att publicera eller sprida vinstlistor för dylika lotterier.*

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 28 januari 1891.

And. Gust. Björkman,
Groeryd.

N:o 104.

Af herr **A. G. Björkman** m. fl., *om förbud mot handel med brännvin och spirituösa drycker vid marknader och uppbördsstämmor m. m.*

Ganska visst är, att ingen förändring inom lagstiftningen i vårt land haft en så välsignelserik verkan som den bränvinsförsäljningslagen under de senare åren undergått. Vi vilja icke förneka, att den stigande allmänna folkbildningen medverkat till minskning i konsumtionen af rusdryckerna, men det gifves dock dessutom tvenne orsaker, som enligt vår och säkerligen de flestas mening i ännu högre grad härtill varit medverkande; vi mena den prisstegring, som genom en förhöjd beskattning å varan åstadkommits tid efter annan, och den inskränkning uti försäljningsställets antal, som egt rum. Att kommunerna å landsbygden gjort hvad i deras förmåga stått, åtminstone på många ställen, för att göra den olycksbrin-

gande varan så svåråtkomlig som möjligt måste af alla nykterhetens vänner tacksamt erkännas. Så finnas numera orter å landet, der på många miles sträckor intet försäljningsställe af spirituosa finnes, och den, som der sett, huru trefnad, glädje och välstånd inom många familjer uppstått i stället för de olyckliga förhållanden, som alstrats, då familjefadren varit begifven på förtäring af spirituösa drycker, kan icke annat än glädja sig häröfver, och säkerligen skall dessa orters befolkning aldrig mera understödja något förslag, som åsyftar att göra rusdryckerna mera lättåtkomliga der, än hvad nu är händelsen.

Men om det är en obestriddlig sanning, att man å landsbygden gjort ofantligt mycket för att minska bränvinskonsumtionen, kan man ty värr icke säga, att i lika omfattning sådant egt rum i städerna. Visserligen måste man medgifva, att i många städer bränvinsförsäljningsställes antal blifvit genom vederbörandes åtgärder under senare åren minskadt, men oss veterligen saknas alla spår till försök att, äfven i den minsta och obetydligaste småstad, åstadkomma förbud för bränvinshandeln, och dock äro dessa småstäder, hvad befolkningens antal vidkommer, icke på långt när jemförliga med många samhällen å landsbygden, der man icke under några vilkor skulle numera vilja tillåta bränvinshandeln. Om nu denna omständighet, att man icke gjort något inom stadssamhällena för åstadkommande af förbud emot bränvinshandeln, påverkats derutaf, att det för städerna är en mycket vinstgifvande rörelse att bedrifva bränvinsförsäljning, lemna vi derhän; säkert är emellertid, att ett omåttligt bruk af varan åstadkommer lika mycken skada i städerna som å landsbygden, och det gifves ganska visst, lika väl i stad som å landsbygd, tusentals familjehem, der det skulle råda helt andra och bättre förhållanden, om icke familjefadren hade så lätt tillfälle att kunna förstöra genom köp af rusdrycker den penning, som så väl behöfves för dagligt bröd åt hungrande familjemedlemmar.

Vill man alltså fortgå på den med så mycken välsignelse redan be-trädda vägen, att minska konsumtionen af rusdrycker — och vi kunna icke tänka oss att någon inom svenska riksdagen finnes, som skulle vilja neka sin medverkan härtill — torde tiden vara inne att nu på allvar gripa verket an, i hvad saken rörer stadssamhällena. Att icke allt hvad man i detta hänseende kunde önska kan åstadkommas på en gång, är ju tydligt, allra helst svenska Riksdagen alltid gått varsamt till väga i fråga om reformer, och det är af denna anledning som vi här endast fordra, att de bestämmelser, hvilka enligt förordningen angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker af den 29 maj 1885,

§ 25, äro gällande för landsbygden, äfven i tillämpliga delar må varda gällande inom städerna. Det förhåller sig nemligen så att, i följd dels af de lättade samfärdsmedel, som numera förefinnas, och möjligen af andra sidoordnade intressen, snart sagdt alla sammanträden med landsbygdens befolkning, åtminstone å flera ställen inom vårt land, hållas i städerna, såsom torgdagar, marknader, beväringmönstringar, uppbördsstämmor och tingssammanträden m. m., och mången yngling, som saknat tillfälle att vid dylik folksamling å landet, till följd af att ingen handelsrättighet med bränvin inom hans hemort finnes, berusa sig, har kanske, förledd genom frestelsen utaf någon i den stora hopen, för första gången under rusets inflytande begått en dårskap eller en brottslig handling, som han fått djupt ångra hela sitt lif och som troligen uteblifvit, om ej tillfället till rusdryckens förätning förefunnits, för att icke tala om det på hvarje fosterlands- och menniskovän vidriga intryck, som göres, då en person icke fullt nykter träder inför en domstol för att med hand på den heliga skrift aflägga en vittnes- eller sanningsed.

Emot det förslag, vi här nedan gå att underställa Riksdagens pröfning, skall tvifvels utan den invändning göras, att om det antages, skulle deraf blifva en följd, att på vissa ställen handeln med spirituosa under flera dagar å rad vid vissa tillfällen blefve förbjuden, såsom exempelvis då marknad pågår under mer än en dag i sänder å samma ställen.

Emot ett sådant inkast vilja vi dock redan nu erinra, dels att dylika marknader desto förr ju hellre enligt vår mening borde afskaffas, samt dels att det gifves städer, der redan nu bränvinsförsäljning icke är tillåten under den tid torgdagar der hållas, och att detta är fallet till och med å så betydande ställen som länsresidensstäder. Skulle dock utaf en eller annan anledning det utskott, som kommer att till förberedande behandling handhafva denna motion, finna någon modifikation uti vårt förslag nödig och i följd deraf föreslå inskränkning, kan detta ju lätteligen ega rum, endast hufvudsaken med vårt förslag vinnes, som är att inskränkning uti tiden för försäljning af spirituosa göres för städerna i likhet med hvad som för lång tid sedan skett för landsbygden å tider, då till folksamling föranledande förrättningar förefinnas.

Vi föreslå, uppå ofvan anförda skäl, att Riksdagen beslutar,

att minuthandel med eller utskänkning af bränvin och andra dermed jemförliga spirituosa drycker varder förbjuden äfven i stad å marknad, torgdag eller vid be-

väringsmönstring, samt att vid annan mönstring, upp-
bördsstämma, å dagar, då allmän rådstuga eller ting hål-
les eller annan till folksamling föränledande förrättning,
nämnda drycker ej må försäljas annorlunda än vid mål-
tider åt spisande gäster.

Vi anhålla slutligen att bevillningsutskottet, till hvilket denna motion
torde remitteras, föreslår den förändring i gällande bränvinsförsäljningslag,
som af bifall till motionen blefve en följd.

Stockholm den 28 januari 1891.

And. Gust. Björkman,

Groeryd.

A. G. Jönsson.

Anders Olsson.

Ornakärr.

P. Truedsson.

Uti motionens syfte instämma:

Nils Nilsson,

Skärhus.

Edv. Svensson.